

ต้นหาพรรค

๓. วิพณตกวดตุ...มยา วุจจเต (๒๔๒)

"โย นิพพณฺโณจติ อิมํ ธมฺมเทสนํ สตุถา เวพฺพเน วิหรนฺโต เอกํ
วิพณตกํ (ภิกขุ) อารพภ กเถสิ.

เอโก.. กิร มหาภสฺสปตฺเถรสฺส สทุธิวิหาริโก หุตฺวา จตฺตาริ
ฌานานิ อุปปาเทตฺวาปี อตฺตโน มาตุลสฺส สุวณฺณการสฺส (ปุก
คสฺส) เคเห วิสภาคฺฐปารมมณํ ทิสฺวา ตตฺถ.. ปฏิพฺพทฺธิจิตฺโต วิพภ
มิ. อถ นํ. มนุสฺสา อลสฺภาเวน กมฺมํ กาคฺตุ อนิจฺจนตํ เคหา นีหริ
สุ.

โส ปาปมิตฺตตสฺสเคน จอรัมเมน จีวิตํ กปฺเปนฺโต วิจริ.

อถ (ราชปฺริสา) นํ เอกทิวสํ คเหตฺวา ปจฺฉาพาหุํ (กต
วา) คาพฺพหพนฺธนํ พนฺธิตฺวา จตฺทุกฺเก จตฺทุกฺเก (ปฺหรณฺ) กสา
หิ ตาเลนฺตา อาฆาตํ นยฺสิ.

เถโร ปิณฺฑทาย จริตฺถํ ปวิสฺนฺโต ตํ ทกฺขิณทฺวาเรน นีหริยมาณํ ทิส
วา พนฺธนํ สิลิถํ กาทฺเตตฺวา "ปฺพุเพ ตยา ปฺริจิตํ กมฺมญฺจานํ
ปฺน อวชฺเชหิตี อาห.

โส เตน โอวาทฺเทน สตุปปาทํ ลภิตฺวา ปฺน จตฺตตฺถฌานํ
นิพฺพตฺเตสิ. อถ (ราชปฺริสา) นํ อาฆาตํ เนตฺวา "ฆาเตสฺสามาติ
... สฺสเถ อุตฺตาเสสุ.

โส น ภายติ น สนฺตสฺติ. อถสฺส ตสฺมี ตสฺมี ทิสภาเค จิ
ตา มนุสฺสา อสิสฺสตีโตมราทีนิ อาวฺธานิ อุกฺกปิตฺวาปี ตํ อสนฺตสนฺต
เมว(ปฺริสํ) ทิสฺวา "ปฺสฺสธ โภณฺโต อิมํ ปฺริสํ, (อโย ปฺริโส) อนฺนสฺตานํปี

อาวุธหตุถำน ปุริสำน มชฺเฌ เนวจุณมกฺติ น เวธติ, อโห (เอตํ
การณํ) อจฺฉริยํ (โหติ)นฺติ .

(วตฺวา) อจฺฉริยพฺภุตชาตา มหานาทำ นทิตฺวา รณฺโณ ตํ ปวต
ตี อโรเจสฺสุ.

ราชา ตํ การณํ สุตฺวา "วิสฺสชฺเชถ นนฺติ วตฺวา สตฺถุ สนฺติกํ
ปิ คนฺตฺวา ตมตฺถํ อโรเจสี.

สตฺถา โอภาสํ ผริตฺวา ตสฺส ธมฺมํ เทเสนฺโต อิมํ คาถมาห.

"โย (ปุคฺคโล) นิพฺพนฺนฺโจ วนาธิมฺุตโต

วนมฺุตโต (หุตฺวา) วนเมว ธาวติ,

ตํ ปุคฺคลเมว ปสฺสถ:

(เอโส ปุคฺคโล พนฺธนา)มฺุตโต พนฺธนเมว ธาวตฺตี.

ตสฺส (คาถาวจนสฺส) อตฺถะ: "โย ปุคฺคโล คิหิภาเว อาลยสง
ขาตํ วนฺนฺจ ฌทฺเทตฺวา ปพฺพชิตตฺยา นิพฺพนฺนฺโจ วิหารสงฺขาเต
ตโปเน อธิมฺุตโต ฌราวาสพนฺธนสงฺขาตา ตณฺหาวันนา มฺุตโต หุตฺวา
ปฺน ตํ ฌราวาสพนฺธนํ ตณฺหาวันนเมว ธาวติ, เอวณฺตํ ปุคฺคลํ
ปสฺสถ; เอโส .. ฌราวาสพนฺธนโต มฺุตโต ปฺน ฌราวาสพนฺธนเมว
ธาวตฺตี (ปณฺทิตฺเตน เวทิตพฺโพ)

อิมํ ธมฺมเทสนํ สุตฺวา โส. ราชปุริสำน อนฺตเร สุลคฺเค นิ
สินฺโนว อุทฺยพฺพยํ ปฺนฺจเปตฺวา ติลกฺขณํ อโรเปตฺวา สงฺขาเร สมฺมสน
โต โสตาปตฺติผลํ ปตฺวา สฺมาปตฺติสฺสํ อนฺุภวฺนฺโต เวหาสํ อุปฺปตฺติ
วา อากาเสเนว สตฺถุ สนฺติกํ อากนฺตฺวา สตฺถารํ วนฺทิตฺวา ปพฺพชิต
วา สราชิกาย ปรีสาย มชฺเฌเยว อรหฺตตํ ปาปฺณีติ.

วิพฺภนฺตกาวตฺถุ (นิฏฺฐิตํ).